

“JUGUEM AL PATI”

L'Escola Vall-Llobrega va iniciar la seva tasca educativa el setembre de 2005. Vall-Llobrega és un petit poble rural en procés de creixement, veí de Palamós. La disposició d'un pati en molt bones condicions ens ha permès aprofitar-lo per endegar el projecte “juguem al pati”, transversal i interdisciplinari

En aquests moments, l'escola encara no completa els nivells educatius fins a 6è, sinó que té alumnes des de P3 a 4t de primària. Estem en mòduls prefabricats i disposem d'un pati fantàstic, és gros, de terra i amb arbres. A l'equip docent del centre, el curs passat, ens motivava millorar les interaccions que es produïen entre els alumnes a l'hora d'esbarjo. Havíem observat que sovint quan els trèiem la pilota molts nens no sabien a què jugar i els costava gaudir plegats de l'estona d'esbarjo. Amb el projecte “juguem al pati”, emmarcat en el nostre projecte educatiu, l'escola pretén estimular i potenciar tant el joc creatiu com el joc cooperatiu, tot millorant les habilitats socials.

És un projecte amb un fonament transversal i aporta beneficis a nivell físic, emocional, psicològic i relacional, tot englobant aprenentatges competencials.

El projecte estava pensat per a tot l'alumnat del centre. L'escola de Vall-Llobrega en aquell moment comptava amb 95 alumnes, 61 d'infantil i 34 de primària. **Es treballen diferents àrees: llengua catalana, educació artística i plàstica, coneixement del medi natural, social i cultural. S'integren diferents tipus de coneixements (habilitats creatives, pràctiques, cognitives i socials, coneixements procedimentals, motivació, valors, actituds, emocions...) amb la intenció d'impulsar un aprenentatge significatiu i funcional en el currículum per competències.**

OBJECTIUS

1. Inventar i construir els seus propis jocs.
2. Aprendre a comunicar-se.
3. Aprendre a conviure i resoldre conflictes de forma positiva.
4. Establir relacions de cooperació per assolir objectius comuns.
5. Saber posar-se d'acord i establir les regles del joc.
6. Saber complir les regles del joc acordades.
7. Participar en els diferents tipus de joc.
8. Valorar les persones que participen en el joc.
9. Confiar amb les pròpies possibilitats i regular l'esforç personal.

QUINES CAPACITATS I COMPETÈNCIES VAM TREBALLAR?

CAPACITATS

- Moltes de les activitats requereixen saber escoltar els altres, saber opinar amb respecte, interactuar amb els altres de forma constructiva, acordant, posant normes, col·laborant... S'apliquen habilitats de treball col·laboratiu.

Exploració del material al pati								
COMPETÈNCIES	1	2	3	4	5	6	7	8
Imaginar jocs a partir del material quotidià: ampelles...								
Compartir el joc amb altres companys/es. Interactuar en el joc.								
Ser capaç de resoldre el conflicte entre diferents interessos de forma positiva								
Acordar i respectar normes de joc amb els companys								
Tenir cura del material								
Assemblees								
COMPETÈNCIES	1	2	3	4	5	6	7	8
Expressar verbalment opinions, emocions o sentiments davant el joc o davant la interacció amb els companys/es								
Fer propostes creatives								
Saber escoltar i respectar l'opinió i sentiments dels altres								
Reconèixer els errors								
Observar el joc realitzat a través de mitjans audiovisuals i treure'n conclusions								
Arribar a acords a nivell de grup								
Tallers								
COMPETÈNCIES	1	2	3	4	5	6	7	8
Desenvolupar la imaginació i creativitat de l'alumnat								
Aprendre a adaptar-se als recursos de què disposem								
Aprendre a treballar en equip (grups heterogenis)								
Saber expressar les pròpies idees amb coherència								
Elaborar i/o construir els jocs								
Percebre i apropiat-se de l'espai físic del pati								

RELAT DE L'EXPERIÈNCIA

Vam dedicar una hora setmanal dins l'horari lectiu per dur a terme les assemblees, els tallers... però les hores del pati també es van convertir en part activa i lliure del projecte. Vam iniciar-lo a final del primer trimestre i es va anar construint sobre la marxa, es va allargar fins a mitjans del tercer trimestre.

Per tal d'assolir els objectius proposat vam organitzar el projecte en les següents parts:

1. **Motivació.** Les mestres vam demanar a través d'una circular diferents tipus de material

de rebuig. Cada curs va aportar un material diferent: caps de cartró, envasos de plàstic, ampolles i garrafes. robes grans, brics plens de sorra, xapes i taps. Els alumnes no sabien perquè l'utilitzaríem.

Fotos 1, 2, 3

Un dia, els nens i nenes es troben aquests "tresors" al pati, per jugar lliurement sense cap mena de pauta prèvia per part de les mestres.

Filmem aquest primer dia en vídeo que ens servirà com a detonant per iniciar el projecte.

"Viuen una experiència amb materials nous al pati, els exploren i els utilitzen aportant-hi la seva imaginació"

2. **Assemblees.** L'assemblea és l'eina que utilitzàvem per fer propostes de joc pel pati, debate-les entre tots, consensuar acords i plans d'acció realitzats, i per reflexionar sobre les experiències viscudes, valorar-les i fer propostes de millora.

L'assemblea inicial i la de cloenda del projecte les vam realitzar amb tot l'alumnat del centre. L'equip de mestres vam decidir fer les assemblees de desenvolupament dels tallers separant infantil i primària.

"A la primera assemblea vam passar el vídeo de l'activitat inicial. Els va agradar molt veure's a ells mateixos i als companys. Aquest va ser el punt de partida de la conversa la qual va ser molt participativa. Hi va haver entusiasme i també expressió de sentiments, rialles i algunes crítiques. Els alumnes més grans de l'escola (2on i 3er) van dur a terme les tasques de moderar i prendre notes de les intervencions dels companys/es com:

- Jo m'ho vaig passar super bé!
- A mi no m'ha agradat que hi hagués nens que fessin servir les ampolles per jugar a lluites.
- Va ser molt divertit! Només ho fèiem jugant!.
- Alguns no han tractat bé el material i l'han trencat i ara no en tindrem.

"Els nens i nenes van proposar aportar altres tipus de materials: fustes, troncs..."

Fotos 5, 6, 7

Les assemblees d'infantil van servir per posar en comú les idees que havien sorgit en els diferents grups sobre la construcció de jocs per al nostre pati. Un cop feta la pluja d'idees, n'havíem d'escollir quatre. Tots els nens/es estaven molt emocionats i tenien moltes idees diferents però calia tocar de peus a terra i escollir alguna cosa que poguéssim construir a l'escola. Finalment, vam fer una votació i vam decidir construir: una diana, un tres en ratlla, un joc de bitlles i una xarranca.

A les assemblees a primària, a partir de moltes idees diferents, i amb recança de descartar-ne cap, va sorgir la idea de construir un poble al pati. Proposaven que hi haguessin diferents espais: ajuntament, policia i bombers, hospital, banc, supermercat, hotel, gimnàs, restaurant, l'aeroport, cinema (amb pel·lícules de vaixells pirates, castells, princeses...), l'escola amb camp de futbol, plaça amb jocs, casa de nines, perruqueria...

Evidentment, a l'hora de repartir els espais per fer en els tallers, vam haver d'eliminar algun espai.

Les mestres ens vam adonar que hi havia relació entre les idees exposades pels nens/es i els temes que s'estaven treballant a les aules en aquell moment : mitjans de transport i el poble.

- I com us imagineu aquest poble? Com el faríeu?

Els nens/es van reflexionar i aportaren un llistat de diferent material. D'altres van qüestionar si el cartró aguantaria, qui el podria portar,... Van pensar i redactar una nota per les famílies perquè ens ajudessin en la recollida d'aquest material.

3. **Tallers de treball.** Ens vam organitzar amb grups d'alumnes heterogenis quant a l'edat, però separant els grups d'infantil dels de primària. Cadascun d'aquests grups va treballar el projecte d'acord amb les decisions preses a les assemblees.

Vam començar els tallers de treball per a la construcció de jocs i joguines pel pati, sense perdre mai de vista que ells/es n'eren els protagonistes.

Durant l'elaboració dels jocs en els tallers, les mestres acompanyaven, plantejaven algun petit "problema" a resoldre i feien de guia puntual quan els nens/es ho demanaven.

Fotos 9, 10, 11

Estructura dels tallers:

1. *Una sessió de pluja d'idees per grups-taller.*
2. *Posta en comú amb la resta de grups en assemblea.*
3. *Repartiment de tasques per cada grup-taller.*
4. *Sessions de construcció dels jocs.*
5. *Cada grup-taller exposa davant els altres grups, quin joc ha construït i com s'hi juga.*
6. *Jugar als jocs creats.*

QUÈ VAM AVALUAR?

A través de l'observació directa i dels sistemes de registrament emprats vam avaluar:

- L'interès i la participació activa de l'alumnat en les assemblees, l'entusiasme per a dur a terme el seu projecte en les sessions de tallers, la il·lusió demostrada per jugar i compartir els jocs preparats pel pati en finalitzar els tallers.
- La capacitat de col·laboració i acord en interacció amb els altres companys/es: el debat de les diferents idees sorgides a les assemblees, la capacitat mostrada per arribar a acords i solucions dels problemes, la cooperació en l'elaboració i aportació del material del joc.
- L'expressió d'emocions, sentiments, idees, utilitzant recursos verbals. Els nens/es senten que s'han pogut expressar a les assemblees.
- L'elaboració i l'explicació del joc creat per l'alumnat. Han demostrat molt d'interès per elaborar i explicar el joc a la resta de companys/es de l'escola.

- La valoració de la pròpia participació en el joc. Els alumnes han fet aquesta reflexió tant a l'assemblea de cloenda, com a la conversa generada entorn el qüestionari d'avaluació.
- La valoració del grau de satisfacció del resultat obtingut. S'han mostrat molt satisfets i han sabut mostrar-se crítics, valorant el que segons ells, ha anat bé i no tan bé.

Per conèixer la opinió dels alumnes en finalitzar el projecte, a més de les seves aportacions orals a l'assemblea de cloenda, es va passar un qüestionari (oral pels nens/es d'infantil i escrit pels alumnes de primària) on podien expressar individualment com havia anat, què era el que més els havia agradat, què era el que els havia agradat menys, què canviarien, què havien après...

CONCLUSIONS

La valoració va ser molt positiva tant per part dels alumnes com de les mestres. Vam donar eines perquè continuessin creant el seu joc, vam potenciar molt la imaginació i van aprendre a adaptar-se a la realitat que teníem. Va ser un projecte molt obert, dinàmic i creatiu que ens va engrescar molt a alumnes i mestres. I el més important, vam aconseguir que els alumnes fossin realment els protagonistes del projecte.

Claustre Escola Vall-Ilobrega

Maite Castillo, Laura Vilà, Cristina Plantalech, Eulàlia Buxó, Sònia Matas, Elisabeth Duch, Conxita Lloret, Anna Pérez i Gemma Balagué